

Osnove bibliotekarstva in organizacija knjižnic - 2

Primož Južnič

1 letnik prve stopnje

Vrste knjižnic

Razlike glede na knjižnične zbirke,
uporabnike, organizacije in
financiranja

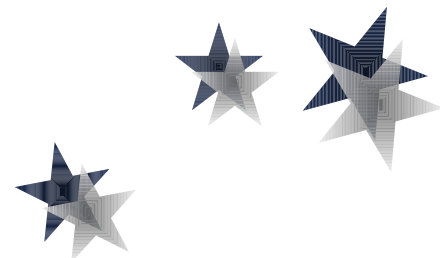
Nacionalne knjižnice 1

Njihova glavna naloga je zbirati nacionalno dediščino zapisanega gradiva in postati nacionalni spomin.

11/03/14

Primož Juznic, BINK, FF, Univerza v L

Nacionalne knjižnice 2

Praviloma so nacionalne knjižnice samostojne knjižnice, toda veliko jih kombinira svojo funkcijo

- z funkcijo univerzitetne knjižnice (predvsem v manjših evropskih državah), ali
- s splošno knjižnico (predvsem v Afriki).

Financirane so kot osrednje nacionalne ustanove.

Nacionalne knjižnice 3

- Sestavljajo tekočo nacionalno bibliografijo
- Zbirajo in hranijo obsežen in reprezentativen fond tuje literature, vključno z gradivom o svoji državi
- Delujejo kot nacionalni bibliografski informacijski center
- Vodijo centralne kataloge in publicirajo nacionalno retrospektivno bibliografijo

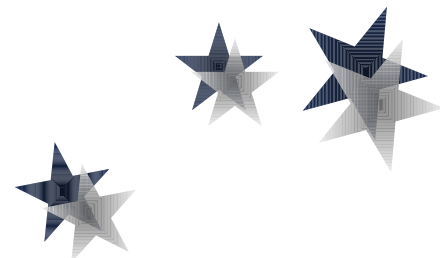

Univerzitetne/visokošolske knjižnice 1

Opravljajo dve osnovni funkciji:

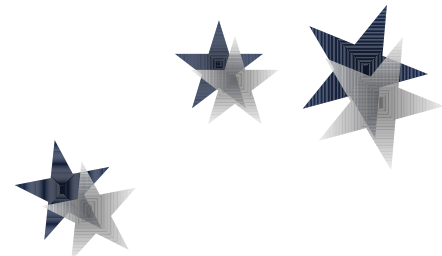
- So podpora pedagoškemu procesu in študijskemu programu,.
- Zagotavljajo informacijske vire za raziskovalno delo.

Uporabniki so študentje in zaposleni (visokošolski učitelji in sodelavci).

Univerzitetne/visokošolske knjižnice 2

- Praviloma so hibridne knjižnice,
- saj imajo del svojih knjižnih zbirk še v klasični obliki, a vse večji del (predvsem revije) v digitalni obliki.
- pomembni del njihovih zbirk je siva literatura (diplome, magisteriji in doktorati).
- Praviloma so del univerz, a imajo tudi lahko bolj samostojno obliko organizacije.

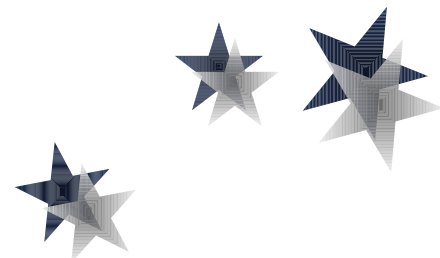

Šolske knjižnice 1

So nesamostojne knjižnice, ki so organizirane kot del šolskih ustanov.

Knjižnične zbirke so praviloma manjše kot v drugih tipih knjižnic.

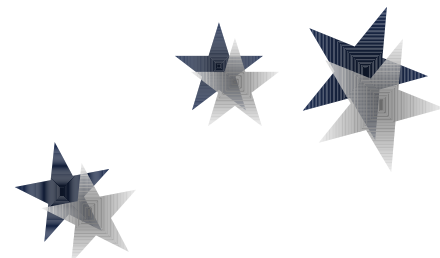
Uporabniki so v prvi vrsti učenci, učitelji in drugi zaposleni na šoli.

Šolske knjižnice 2

Imajo posebne naloge na področju informacijskega opismenjevanja in razvijanja bralne kulture.

Knjižničarji morajo biti tudi pedagoško izobraženi.

Splošne-javne knjižnice 1

- Namenjene so vsem uporabnikom, brez razlik.

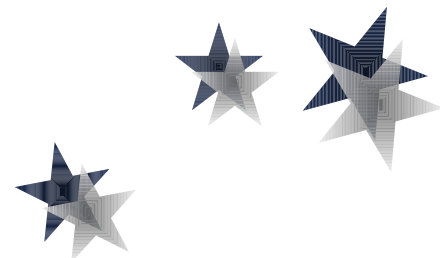
Praviloma jih financirajo lokalne skupnosti, saj so namenjene potrebam prebivalcev, ki tam živijo.

Praviloma so samostojne, a povezane v knjižnični sistem.

Splošne-javne knjižnice 2

- Večina knjižnične zbirke je še v klasični/tiskani obliki, a imajo za uporabnike na voljo tudi avdiovizualno gradivo in omogočajo dostop Interneta.
- Poleg knjižnične zbirke organizirajo še druge dejavnosti, povezane s svojimi fnalogama v lokalni skupnosti.

Specialne knjižnice

Se zelo razlikujejo med seboj. Uporabniki so praviloma zaposleni v isti ustanovi, kjer deluje tudi knjižnica, četudi so kako, pod določenimi pogoji, dostopne tudi zunanjim uporabnikom.

Nekatere imajo že svoje zbirke urejene tako, da je večji del organiziran kot dostop do elektronskih informacijskih virov.

